

PALOC-sr (Post-Acute Level Of Consciousness scale revised) Post-acute bewustzijnschaal, revisie 2020

De PALOC-sr is een update van de versie die in 2005 is gepresenteerd¹ en is gepubliceerd in november 2020 in *Neuropraxis*² (<https://doi.org/10.1007/s12474-020-00270-3>).

De onderbouwing van de aanpassing is als volgt verwoord:

Het vaststellen van het bewustzijnsniveau van mensen met een langdurige bewustzijnsstoornis is zowel in de klinische praktijk als bij het doen van wetenschappelijk onderzoek een lastige taak. Twintig jaar geleden is daarvoor de 'Post-Acute Level Of Consciousness scale' (PALOC-s) ontwikkeld. Nieuwe inzichten maken het nodig de daarin beschreven indeling van acht hiërarchische niveaus te herzien en de terminologie aan te passen, met behoud van de inhoudelijke beschrijving van de acht niveaus. In het artikel in Neuropraxis worden de voorgestelde wijzigingen toegelicht en de gereviseerde schaal in de vorm van de PALOC-sr gepresenteerd.

De PALOC-sr biedt de mogelijkheid om onderscheid te maken tussen 8 niveaus van informatieverwerking door patiënten met een ernstige bewustzijnsstoornis. Deze schaal is bruikbaar vanaf enkele weken na het ontstaan van het letsel (de postacute fase) en kan zowel worden toegepast om een eenmalige vaststelling van het bewustzijnsniveau te verrichten, als wel om door middel van herhaalde metingen, met tussenpozen van minimaal een week, mogelijk herstel van het bewustzijn vast te leggen.

Invulling geschiedt door het nummer te omcirkelen dat van toepassing is.

a. In welke toestand bevindt de patiënt zich **over het algemeen**?

1 2 3 4 5 6 7 8

Zijn er momenten waarin de patiënt zich in een andere toestand bevindt?

b. **De beste toestand:**

1 2 3 4 5 6 7 8

c. **De slechtste toestand:**

1 2 3 4 5 6 7 8

-
1. Wiel, M.v.d. & Eilander, H. De PALOC-s: de Post-Acute Bewustzijnschaal, voor het vaststellen van het bewustzijnsniveau bij mensen met niet-aangeboren hersenletsel. *Neuropraxis* **9**, 170-176 (2005).
 2. Eilander, H.J., van Erp, W.S., Driessen, D.M.F., Overbeek, B.U.H. & Lavrijsen, J.C.M. Post-Acute Level Of Consciousness scale revised (PALOC-sr): voorstel tot aanpassing van een schaal om het bewustzijnsniveau van mensen met een langdurige bewustzijnsstoornis te classificeren. *Neuropraxis* **24**(5), 141-145 (2020).

Post-Acute Level Of Consciousness scale revised (PALOC-sr)

Globaal niveau	Beschrijving niveaus
Coma	Betrokkene heeft géén slaap-waakritme, ogen zijn gesloten.
	<p>P1 Slechte tot afwezige controle van de basale lichaamsfuncties, zoals ademhaling, lichaamstemperatuur, bloeddruk, etc. Meestal geen reacties op prikkels. Op pijnprikkels kunnen reflexbewegingen optreden (strek- of buigbeweging), verder geen reacties.</p>
Niet-responsief waaksyndroom (NWS)	Betrokkene heeft wel een slaap-waakritme, maar nog geen adequaat dag-nachtritme. Grotendeels herstel basale lichaamsfuncties. Geen beademing (meer) nodig.
	<p>P2 Heel weinig activiteiten (hyporesponsief) Meestal geen reacties, soms op prikkels vertraagde reflexactiviteit.</p>
	<p>P3 Reflexmatige activiteiten Op prikkels vaak grote strekreacties of schrikreacties, zonder dat er gewenning optreedt. De reacties kunnen overgaan in buigreacties (terugtrekken). Er kunnen dwalende oogbewegingen optreden, zonder te volgen. Soms gezichtsuitdrukkingen bij stimulatie.</p>
Minimaal bewuste toestand – (Minimally Conscious State: MCS-)	Betrokkene is het grootste deel van de dag wakker.
	<p>P4 Reacties in gestimuleerde lichaamsdelen Bij aanraking terugtrekken van arm of been. Een reactie in de richting van de prikkel (lokaliseren) bij aanraking, geluid of visuele stimulering. Volgen met de ogen, maar niet fixeren op personen of voorwerpen.</p>
	<p>P5 Geautomatiseerde reacties Volgen en fixeren van personen en voorwerpen. Over het algemeen meer gerichte reacties op prikkels. Veel gedrag is automatisch, bijvoorbeeld het openen van de mond bij het zien of voelen van eten, of het reiken naar een aangeboden voorwerp. Soms emotionele reacties zoals huilen of lachen als reactie op familie of op een specifieke stimulus.</p>
Minimaal bewuste toestand + (Minimally Conscious State: MCS+)	<p>P6 Onsamenhangende (verwarde) reacties Wisselend adequate reacties op eenvoudige opdrachten. Volledig afhankelijk. Betrokkene heeft nog zeer ernstige cognitieve stoornissen, welke niet testbaar zijn. Er is sprake van een laag alertheidsniveau, waarbinnen fluctuaties kunnen optreden.</p>
	<p>P7 Samenhangende reacties Reageert consequent adequaat op eenvoudige opdrachten. Betrokkene heeft een meer stabiel en hoger alertheidsniveau. Nog wel duidelijke stoornissen in cognitieve functies en volledige afhankelijkheid.</p>
Bewuste (verwarde) toestand	<p>P8 Betrokkene reageert adequaat en is meer gericht op de omgeving, waarbij functionele en begrijpelijke wederzijdse communicatie mogelijk is (ook al is het met hulpmiddelen), óf betrokkene is in staat systematisch twee verschillende opdrachten uit te voeren. Er kunnen cognitieve en gedragsmatige stoornissen aanwezig zijn.</p>